

HƯỚNG DẪN XÂY DỰNG NHÓM NGHIÊN CỨU, NHÓM NGHIÊN CỨU MẠNH THUỘC TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT

Giải thích từ ngữ:

- *Nhóm nghiên cứu*: là tập thể các nhà khoa học xây dựng được hướng nghiên cứu và phát triển khoa học dài hạn, có mục tiêu, kế hoạch nghiên cứu cho từng giai đoạn. *Nhóm nghiên cứu mạnh*: là nhóm nghiên cứu gồm các nhà khoa học đầu ngành, có mục tiêu nghiên cứu mang tính đột phá trong khoa học công nghệ và cần nhiều thành viên tham gia thực hiện. Các thành viên chủ chốt của nhóm có kết quả nghiên cứu nổi bật. Nhóm nghiên cứu, nhóm nghiên cứu mạnh được thành lập theo quyết định của Hiệu trưởng Trường Đại học Mỏ - Địa chất và có Quy chế hoạt động được Hiệu trưởng phê duyệt.

1. Cơ sở pháp lý của Đề án thành lập Nhóm nghiên cứu mạnh

- [1] Nghị định số 99/2014/NĐ-CP của Chính phủ ban hành ngày 25/10/2014 về việc “Quy định việc đầu tư phát triển tiềm lực và khuyến khích hoạt động khoa học và công nghệ trong các cơ sở giáo dục đại học”.
- [2] Quyết định số 03/QĐ-HĐQLQ của Hội đồng quản lý Quỹ phát triển khoa học và công nghệ quốc gia ban hành ngày 24/12/2008 về việc “Tổ chức thực hiện đề tài nghiên cứu cơ bản trong khoa học tự nhiên do Quỹ phát triển khoa học và công nghệ quốc gia tài trợ”.
- [3] Thông tư số 37/2014/TT-BKHHCN của Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành ngày 12/12/2014 về việc “Quy định quản lý đề tài nghiên cứu cơ bản do Quỹ Phát triển khoa học và công nghệ Quốc gia tài trợ”.
- [4] Thông tư 02/2010/TT-BK.HCN của Bộ Khoa học và Công nghệ ban hành ngày 18/3/2010 về việc “Hướng dẫn thành lập và đăng ký hoạt động của tổ chức khoa học và công nghệ”.
- [5] Tầm nhìn, Sứ mạng và Chiến lược phát triển Trường Đại học Mỏ - Địa chất đến năm 2030.

2. Sự cần thiết phải xây dựng Nhóm nghiên cứu, Nhóm nghiên cứu mạnh

- Đáp ứng xu thế phát triển xã hội và nhu cầu thực tiễn. Xây dựng và phát triển các nhóm nghiên cứu, nhóm nghiên cứu mạnh là xu thế tất yếu của các tổ chức nghiên cứu khoa học trong và ngoài nước nhằm tập hợp lực lượng và trí tuệ khoa học để tạo ra các sản phẩm khoa học công nghệ đáp ứng được các yêu cầu ngày càng cao

của thực tế, có tính cạnh tranh và thúc đẩy sự phát triển và đột phá trong khoa học công nghệ và kinh tế xã hội trong bối cảnh nền khoa học công nghệ thế giới phát triển nhanh chóng. Phát triển nhóm nghiên cứu mạnh được thể chế hóa trong và đã được nêu trong Nghị định số 99/2014/NĐ-CP của Chính phủ ban hành ngày 25/10/2014 về việc “*Quy định việc đầu tư phát triển tiềm lực và khuyến khích hoạt động khoa học và công nghệ trong các cơ sở giáo dục đại học*”. Nghị định này cũng chỉ rõ việc ưu tiên đầu tư từ ngân sách cho các cơ sở giáo dục đại học có tiềm lực mạnh về nhân lực nghiên cứu, có nhiều nhóm nghiên cứu mạnh.

- Trường Đại học Mở - Địa chất đã xác định sứ mạng “*đào tạo nguồn nhân lực có chất lượng cao, nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ thuộc các lĩnh vực khoa học Trái đất và Mỏ, cũng như các lĩnh vực khoa học khác*” và tầm nhìn đến năm 2030 “*Trường Đại học Mở - Địa chất trở thành trường đại học định hướng nghiên cứu có thương hiệu trong nước và khu vực*”. Để đảm đương được sứ mạng và đạt được các mục tiêu hướng đến của tầm nhìn này, đòi hỏi Nhà trường phải tăng cường và đẩy mạnh hơn nữa hoạt động nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ;
- Các nhóm nghiên cứu, nhóm nghiên cứu mạnh là hạt nhân thúc đẩy việc phát triển nghiên cứu khoa học công nghệ của các đơn vị trong trường, qua đó tập hợp nguồn nhân lực chất lượng cao và gắn kết với các đối tác lớn trong và ngoài nước để cùng nhau giải quyết những nhiệm vụ khoa học và công nghệ (KH&CN) và tạo ra những sản phẩm KH&CN có chất lượng cao, đồng thời đào tạo đội ngũ khoa học chất lượng cao Định hướng và kế hoạch triển khai nghiên cứu, của các nhóm nghiên cứu, nhóm nghiên cứu mạnh là căn cứ để Nhà trường **xem xét ưu tiên** tài trợ nghiên cứu và nâng cao hiệu quả hoạt động KH&CN của nhà trường..

3. Mục tiêu xây dựng Nhóm nghiên cứu, Nhóm nghiên cứu mạnh

- Xây dựng môi trường nghiên cứu chuyên ngành và liên ngành thuận lợi, có tính chiến lược dài hạn, liên tục và kế thừa nhằm thúc đẩy hoạt động nghiên cứu KH&CN trong các đơn vị (Khoa, Bộ môn, Trung tâm, ...) của Trường Đại học Mở - Địa chất;
- Hình thành các tập thể nghiên cứu mạnh có năng lực nghiên cứu tốt nhằm phát huy năng lực nghiên cứu của các cá nhân và tập thể nghiên cứu ở các đơn vị trong Nhà trường và hợp tác ngoài trường để thúc đẩy các hoạt động nghiên cứu đạt trình độ quốc tế; góp phần đào tạo nguồn nhân lực KH&CN trình độ cao;
- Nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học, tăng số lượng và đẩy mạnh công bố kết quả nghiên cứu trên các tạp chí khoa học có uy tín trong nước và quốc tế;
- Thúc đẩy hợp tác trong nước và quốc tế trong nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ.

4. Các điều kiện thành lập Nhóm nghiên cứu, Nhóm nghiên cứu mạnh

- Có đề xuất thành lập nhóm được các cấp có thẩm quyền phê duyệt trong đó nêu rõ định hướng nghiên cứu của nhóm, giải thích tính cấp thiết và tầm quan trọng của lĩnh vực nghiên cứu đối với khoa học, đào tạo, kinh tế xã hội, mục tiêu hoạt động của;
- Có định hướng nghiên cứu dài hạn phù hợp với định hướng phát triển về khoa học công nghệ của Trường Đại học Mở - Địa chất và có kế hoạch phát triển hướng nghiên cứu đó theo từng giai đoạn;
- Có đủ điều kiện cơ sở vật chất phù hợp để phục vụ hoạt động nghiên cứu định hướng ban đầu của nhóm;
- Có lực lượng cán bộ khoa học và kỹ thuật có năng lực phù hợp với định hướng nghiên cứu;
- Có kế hoạch cụ thể tạo nguồn kinh phí triển khai nghiên cứu và duy trì hoạt động thường xuyên của Nhóm.

5. Cơ cấu nhóm nghiên cứu

Nhóm nghiên cứu bao gồm các thành phần sau:

- Trưởng nhóm nghiên cứu
- Thành viên nghiên cứu chủ chốt
- Thành viên nghiên cứu tạm thời: NCS, học viên cao học

Mỗi nhóm nghiên cứu có thể phân chia thành nhiều tổ nghiên cứu phụ thuộc vào định hướng hoạt động/định hướng nghiên cứu dài hạn. Đứng đầu mỗi tổ nghiên cứu là các tổ trưởng. Mỗi thành viên nghiên cứu có thể tham gia đồng thời ở nhiều nhóm nghiên cứu khác nhau dựa vào năng lực chuyên môn của từng người.

5.1. Yêu cầu đối với thành phần nhóm nghiên cứu

a. Đối với Trưởng nhóm nghiên cứu:

- Là cán bộ cơ hữu của Trường Đại học Mở - Địa chất hoặc các nhà khoa học có uy tín ở trong nước và quốc tế có cam kết tham gia nghiên cứu khoa học với Trường;
- Có học vị tiến sỹ hoặc học hàm phó giáo sư, giáo sư;
- Có chuyên môn phù hợp, có kết quả nghiên cứu chuyên ngành phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm và được công bố trên tạp chí khoa học chuyên ngành quốc tế uy tín (ISI/Scopus).

b. Thành viên nghiên cứu:

- Có chuyên môn, trình độ, kỹ năng phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm.

c. Thành viên nghiên cứu tạm thời (NCS, Học viên cao học):

- Có chuyên môn phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm; có nội dung nghiên cứu của đề tài luận văn/luận án phù hợp định hướng nghiên cứu của Nhóm.

5.2. Biên chế của Nhóm nghiên cứu

Nhóm nghiên cứu có tối thiểu 5 thành viên chính thức là cán bộ cơ hữu của Trường Đại học Mở - Địa chất, trong đó số lượng có trình độ tiến sĩ trở lên phải không ít hơn 1/3 tổng số thành viên chính thức của Nhóm. Nhóm nghiên cứu có thể bao gồm các thành viên là cán bộ viên chức trong một bộ môn, một khoa hoặc giữa các bộ môn, các khoa trong Trường Đại học Mở - Địa chất. Ngoài ra, có thể có các cán bộ hợp đồng, cộng tác viên (từ các đơn vị bên ngoài Trường Đại học Mở - Địa chất). Các NCS, học viên cao học được coi là thành viên tạm thời của Nhóm trong giai đoạn tham gia học tập tại Trường Đại học Mở - Địa chất.

6. Yêu cầu đối với Nhóm nghiên cứu mạnh

a. Trưởng nhóm nghiên cứu:

- Là cán bộ cơ hữu của Trường Đại học Mở - Địa chất, hoặc các nhà khoa học có uy tín ở trong nước và quốc tế có cam kết tham gia nghiên cứu khoa học với Trường;
- Có học vị tiến sĩ hoặc học hàm phó giáo sư, giáo sư;
- Có kinh nghiệm nghiên cứu, có khả năng đề xuất và tổ chức triển khai các hoạt động nghiên cứu chuyên ngành phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm'
- Đã làm chủ các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ, Tỉnh, ngành trở lên;
- Là tác giả chính của các công bố trên tạp chí khoa học chuyên ngành quốc tế uy tín (ISI/Scopus) công bố trong thời gian không quá 05 năm tính đến thời điểm đề nghị thành lập Nhóm nghiên cứu mạnh hoặc là tác giả của bằng phát minh sáng chế/ giải pháp hữu ích được nhà nước công nhận
- Có khả năng tập hợp được các nhà khoa học có trình độ chuyên môn cao tham gia hoạt động nghiên cứu của nhóm,
- Có khả năng hợp tác nghiên cứu khoa học hoặc thiết lập quan hệ hợp tác với các nhóm nghiên cứu và cá nhân trong nước và quốc tế để đề xuất và triển khai các hoạt động nghiên cứu;

b. Thư ký khoa học

- Là cán bộ cơ hữu của Trường Đại học Mở - Địa chất;
- Có học vị tiến sĩ hoặc học hàm phó giáo sư, giáo sư;
- Có kinh nghiệm nghiên cứu, có khả năng tổ chức triển khai các hoạt động nghiên cứu chuyên ngành phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm'
- Đã làm chủ các đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ, tỉnh, ngành trở lên
- Là tác giả chính của các công bố trên tạp chí khoa học chuyên ngành quốc tế uy tín (ISI/Scopus) hoặc là tác giả/đồng tác giả của bằng phát minh sáng chế/ giải pháp hữu ích được Nhà nước công nhận.

- Có khả năng thay thế Trưởng nhóm trong việc thực hiện các hoạt động khoa học của nhóm,

c. Thành viên nghiên cứu chủ chốt:

- Là cán bộ cơ hữu của Trường Đại học Mở - Địa chất hoặc các nhà khoa học khác ngoài trường;
- Có học vị tiến sĩ hoặc học hàm phó giáo sư, giáo sư;
- Có định hướng chuyên môn, trình độ, kỹ năng phù hợp với định hướng nghiên cứu của Nhóm.
- Có kinh nghiệm nghiên cứu, có khả năng tổ chức triển khai các hoạt động nghiên cứu theo hướng chuyên sâu phù hợp với nội dung và hướng nghiên cứu của Nhóm
- Là tác giả chính của các công bố trên tạp chí khoa học chuyên ngành trong nước hoặc quốc tế uy tín (ISI/Scopus).

c. Thành viên nghiên cứu khác (kỹ thuật viên, NCS, Học viên cao học):

- Có năng lực chuyên môn phù hợp với nội dung nghiên cứu của Nhóm;
- có định hướng nghiên cứu và phát triển chuyên môn lâu dài theo hướng và nội dung nghiên cứu của nhóm.

7. Quy trình thành lập Nhóm nghiên cứu, Nhóm nghiên cứu mạnh

Bước 1: Xây dựng Đề xuất thành lập

Các cá nhân hoặc đơn vị dự định thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh xây dựng hồ sơ đăng ký thành lập Nhóm nghiên cứu/Nhóm nghiên cứu mạnh và nộp về Phòng Khoa học Công nghệ và Hợp tác Quốc tế của trường (*Yêu cầu các thông tin liên quan trong hồ sơ do Phòng cung cấp và theo Mục 7 dưới đây*)).

Bước 2: Thẩm định hồ sơ đề xuất

Phòng Khoa học công nghệ và Hợp tác Quốc tế tiếp nhận và kiểm tra thông tin trong hồ sơ đăng ký thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh trước khi trình Hội đồng Khoa học - Đào tạo trường xem xét.

Bước 3: Ra quyết định thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh

Hiệu trưởng Trường Đại học Mở - Địa chất sẽ xem xét và lấy ý kiến của các thành viên Hội đồng Khoa học và Đào tạo và kết quả thẩm định hồ sơ đăng ký để ra Quyết định thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh kèm theo Quy chế hoạt động của nhóm.

8. Hồ sơ đăng ký thành lập Nhóm Nghiên cứu

Hồ sơ đăng ký thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh bao gồm:

- Giấy đề nghị thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh do đại diện của Nhóm ký tên và có xác nhận đồng ý của các khoa liên quan (Phụ lục 1);
- Đề án đăng ký thành lập Nhóm nghiên cứu/ Nhóm nghiên cứu mạnh (Phụ lục 2)

9. Nghĩa vụ và quyền lợi của Nhóm nghiên cứu/Nhóm nghiên cứu mạnh

a. Nghĩa vụ

- Xây dựng các nhiệm vụ khoa học công nghệ lớn, các hướng nghiên cứu có khả năng ứng dụng và chuyển giao công nghệ, đem lại nguồn thu cho nhà trường từ chuyển giao khoa học công nghệ
- Triển khai thực hiện các đề tài, dự án nghiên cứu đã được phê duyệt
- Có nghĩa vụ tài chính theo quy định

b. Quyền lợi

- Được nhà trường tạo điều kiện hỗ trợ về cơ sở vật chất, được ưu tiên trong đăng ký, xét duyệt các đề tài có tiềm năng phát triển thành đề tài cấp cao, quy mô lớn hoặc sản phẩm ứng dụng có thể chuyển giao.
- Các nhóm nghiên cứu mạnh sẽ được nhà trường hỗ trợ đăng ký với Bộ GD&ĐT và Bộ KH&CN để đề xuất các chương trình, đề tài nghiên cứu cho các nhóm nghiên cứu mạnh.